

Рецензия

На проф. Симеон Стойнов, д.м.н. Началник на Клиниката по Гастроентерология МБАЛ “Аджибадем Сити Клиник Токуда болница” на дисертационния труд “Остри неварикозни кръвоизливи от горния гастроинтестинален тракт – диагностичен и терапевтичен подход” на д-р Маргарита Димитрова Влахова за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” в областта на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност Гастроентерология.

Научен ръководител: доц. Иван Анастасов Лалев д.м.

Представеният ми за рецензия труд е написан на 171 печатни страници, онагледен е със 116 фигури и 22 таблици, цитирани са 357 литеаратурни източници от които 37 на кирилица и 320 на латиница.

Структуриран е по обичайния за дисертационна разработка начин – увод, литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати, обсъждане, заключение, изводи, приноси, публикации и научни съобщения във връзка с дисертационния труд, книгопис.

Считам че съотношението в обема на отделните раздели е правилно и отговаря на задачите, които има всеки един от тях.

Рецензирианият труд е посветен на един от най-значимите проблеми в гастроентерологията, с голямо социално и здравно значение – острыте кръвоизливи от горен ГИТ. Те са животозастрашаващо състояние с висока смъртност – 10-14%, при рецидив 20-37%, при тежка съпътстваща патология – 40-50%, въпреки успехите на съвременната реанимация,

гастроентерология, хирургия, фармакология. Острият кръвоизлив от горен ГИТ представлява спешна мултидисциплинарна клинична ситуация, изискваща бързо компетентно поведение, централна роля в която има гастроентеролога ендоскопист.

Всичко това определя голямата актуалност и здравна значимост на темата на рецензирания труд.

Литературният обзор с неговата компетентност, актуалност е едно от достойнствата на дисертацията. Представлява пълно описание на източниците на кървене на горния ГИТ, тяхната честота, ролята на защитните и агресивните фактори, клиничната им оценка, ендоскопската им диагностика и консервативно и ендоскопско лечение. Полезна е информацията от раздела, посветен на медикаментозно обусловени кръвоизливи, поради високата честота на клиничните състояния, налагащи използването на тези медикаменти. Компетентно е разгледана ролята на Хеликобактер пилори. Обзорът завършва с алгоритми на поведение при остръ неварикозен кръвоизлив от горния ГИТ на БДГЕ, ESGE.

В заключение считам че обзорът в рецензираната дисертация е едно от най-комплексните, актуални и пълни описания посветени на темата на дисертацията в нашата страна и е много полезен за гастроентеролози и хирурзи.

Целта е ясно и точно формулирана. Логично произтича от данните на литературния обзор. За постигане на целите д-р Влахова си е поставила 8 задачи. Изпълнението има гарантира получаването на резултати, позволяващи да се изпълни поставената цел.

Изследвани са голям брой болни с неварикозен кръвоизлив от ГИТ- 714 пациенти. Подробно и компетентно са описани използваните методи с акцент върху езофагогастродуоденоскопията – основен метод за диагностика – локализира се източника и се оценява активността на кървенето,

методите за диагностика на Хеликобактер пилори и използването на ендоскопски и консервативни методи за лечение.

Получените резултати са добре онагледени с таблиците, фигурите и ендоскопските образи. Големият брой изследвани болни, използваните методи и статистическата обработка гарантират достоверността на получените резултати.

Направен е добър клиничен и ендоскопски анализ на изследваните болни, вкл. и на тежестта на кръвоизлив с голям брой демонстративни ендоскопски образи. Отчетливо преобладават болните с язвена болест 69,6% и ерозии 14,6% с кръвоизлив и такива след прием на улцерогенни медикаменти – 69,75% и инфекция с Х. пилори 71,4 % при кървяща язва и 57,4% при ерозии. Подчертава се значението на комбинацията улцерогенни медикаменти и Х. пилори инфекция – двойно по-голям риск от кръвоизлив от язва. Напредналата възраст и коморбидността също са рисков фактор за кървене от ГИТ.

Доказва високата диагностична и прогностична стойност на успешната ендоскопия -97,2% както и ефективността на ендоскопската терапия с инжектиране на адреналин – успешно в 91,14%. Използването на ИПП след ендоскопска хемостаза намалява риска от рецидивиращ кръвоизлив.

Обсъждането е направено компетентно. Задълбочено и обективно се анализират получените резултати, съпоставяйки ги с литературните данни.

Приемам направените изводи , които отразяват получените резултати.

На базата на получените резултати и направените изводи са изведени 10 приноса. Приносите имат както теоретичен – изясняват се основните източници и рискови фактори за възникването на неварикозен кръвоизлив от горен ГИТ, така и научно-приложен характер – оценява се значението на

предендоскопската клинична оценка на спешната ендоскопия за диагностиката на неварикозния кръвоизлив от горния ГИТ и ефективността на ендоскопските и консервативни терапевтични методи и е предложен клинично приложим алгоритъм на поведение при остри кръвоизливи от ГИТ.

Библиографията включва голям брой съвременни източници посветени на темата на изследването на дисертанта, вкл. и всички значими български заглавия. Представен е списък с 11 публикации свързани с дисертацията – 4 реални публикации в списания и 7 участия в научни форуми. В тях д-р Влахова е първи и втори автор в 9, което доказва че получените резултати и дисертационният труд са лично дело на дисертанта.

В заключение дисертационният труд е посветен на клиничен проблем с голямо научно, здравно, социално-икономическо значение – неварикозен кръвоизлив от ГИТ. В нея д-р Влахова компетентно и задълбочено изяснява съществени страни от тяхната етиопатогенеза, диагностична стойност на ендоскопията и терапевтичната ефективност на ендоскопските и консервативни методи за лечение. Считам че рецензираният от мен труд отговаря на изискванията за придобиване на научната и образователна степен “Доктор” и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, научна специалност Гастроентерология на д-р Маргарита Димитрова Влахова.

09.07.2018г
София

Рецензия:
проф. Симеон Стойнов д.м.н.